

Den Haag

ADVIEZEN – Adviescommissie omgevingskwaliteit en cultureel erfgoed Den Haag 1

Gemeente Den Haag, 13 november 2024

Locatie:

Spui C01.09

Aanwezig:

Marc Reniers	Voorzitter
Alexander Pols	Lid
Annuska Pronkhorst	Lid
Berdie Olthof	Lid
Franz Ziegler	Lid
Joris Molenaar	Lid

Secretaris:

Sander van der Ven

A. HAMERSTUKKEN

De commissie is akkoord gegaan met de adviezen uit de ter plekke voorgelegde hamerstukkenlijst(en):

Hamerstukkenlijst voor vaststelling op 13 november 2024

B. BESPREEKSTUKKEN

De commissie heeft over onderstaande plannen geadviseerd. De adviezen zijn ter plekke vastgesteld.

1 De la Reyweg 212

20241113 B/2024-09006

Bouwen (beginselaanvraag): het in- en uitwendig veranderen en vergroten van de basisschool De la Reyweg 212 en de kleuterspeelzaal Heilbronstraat 70.

Niet akkoord

Het beginselplan is getoetst aan de Welstandsnota.

Het schoolgebouw bestaat uit verschillende, historische en meer recente volumes. Ten behoeve van een uitbreiding en een transformatie van de school wordt een deel van deze volumes verwijderd: de carrousel van de kleuterspeelzaal en de invulling van het 'binnengebied'. Aan de zijde van de Heilbronstraat is een nieuwe gymzaal getekend, iets verdiept zodat de nieuwbouw eenlaags oogt. Daarop wordt tegen de zijgevel van het monumentale schoolgebouw een tweede laag geplaatst. Het binnengebied wordt opnieuw gevuld en opgetrokken tot speeltoren.

Schematisch is het oorspronkelijke schoolgebouw een compositie van volumes. Daarop voortbouwen door nieuwe volumes toe te voegen en een nieuw ensemble te maken, is in beginsel een vanzelfsprekende aanpak. De nu voorgestelde nieuwe volumes zijn echter onvoldoende zelfstandig. Zij versmelten te veel met elkaar en met de bestaande volumes. Dit geldt in het bijzonder voor de tweede laag en voor de speeltoren.

Het iets verdiepen van de nieuwe gymzaal is een slimme oplossing. Zo ontstaat een helder basement waarop hogere bouwdelen geplaatst kunnen worden. De speeltoren zou zelfstandiger moeten, wat ook goed past bij de functie en wat een passende oplossing is voor de kern van het schoolgebouw. Nu wijkt enkel de architectuur af, maar is het volume strak uitgelijnd met en gedrukt tegen de bestaande bebouwing. Voor de tweede laag tegen de zijgevel van het monument is bij de beoordeling van dit beginselplan een alternatief getoond, vrijer boven de gymzaal en met een kap. Dit alternatief past beter, maar zou nog losser moeten blijven van de bestaande bebouwing en vraagt – net als de speeltoren – een scherp architectonisch concept.

De commissie vraagt aandacht voor de installaties. Zij zouden integraal meeontworpen moeten worden.

De commissie pleit ervoor het schoolplein mee te nemen in de aanpak, om de volgebouwde kavel te compenseren en te verzachten. Onderdeel daarvan zou een relatie met het park aan de overzijde van de Natalstraat kunnen zijn.

2 De la Reyweg 212

20241113 B/2024-09006

Monument (beginselaanvraag): het in- en uitwendig veranderen en vergroten van de basisschool De la Reyweg 212 en de kleuterspeelzaal Heilbronstraat 70.

Niet akkoord

Algemeen heeft de commissie vragen bij de waardestelling van het monument, in het bijzonder de waardering van de klassenstructuur en de waardering van de 'carrousel'.

Het monumentale schoolgebouw bestaat uit verschillende, historische en meer recente volumes. Ten behoeve van een uitbreiding en een transformatie van de school wordt een deel van deze volumes verwijderd: de carrousel van de kleuterspeelzaal en de invulling van het 'binnengebied'. Aan de zijde van de Heilbronstraat is een nieuwe gymzaal getekend, iets verdiept zodat de nieuwbouw eenlaags oogt. Daarop wordt tegen de zijgevel van het monument een tweede laag geplaatst. Het binnengebied wordt opnieuw gevuld en opgetrokken tot speeltoren.

Schematisch is het oorspronkelijke schoolgebouw een compositie van volumes. Daarop voortbouwen door nieuwe volumes toe te voegen en een nieuw ensemble te maken, is in beginsel een vanzelfsprekende aanpak die recht doet aan het monument. De nu voorgestelde nieuwe volumes zijn echter onvoldoende zelfstandig. Dit geldt in het bijzonder voor de tweede laag en voor de speeltoren. Zij versmelten intern en extern te veel met het monument. En intern gaat dit gepaard met te veel verlies van monumentale waarden. Er verdwijnen structurele en ruimtelijke kwaliteiten en historische bouwsubstantie.

Het iets verdiepen van de nieuwe gymzaal is een slimme oplossing. Zo ontstaat een helder basement waarop hogere bouwdelen geplaatst kunnen worden. De speeltoren zou zelfstandiger moeten, wat ook goed past bij de functie en wat een passende oplossing is voor de kern van het schoolgebouw. Het volume is strak uitgelijnd met en gedrukt tegen de bestaande bebouwing. Voor de tweede laag tegen de zijgevel van het monument is bij de beoordeling van dit beginselplan een alternatief getoond, vrijer boven de gymzaal en met een kap. Dit alternatief past beter, maar zou nog losser moeten blijven van de bestaande bebouwing en vraagt – net als de speeltoren – een scherp architectonisch concept.

De oorspronkelijke gymzaal krijgt een nieuwe functie. Belangrijk is dat de oorspronkelijke ruimtelijkheid beleefbaar blijft.

De commissie vraagt aandacht voor de installaties. Zij zouden integraal meeontworpen moeten worden.

3 Laan van Meerdervoort 70, 70a,-b,-c,-d,-e,-g,-j,-l en -n

20241113 B/202400692

Bouwen: Het veranderen van het kantoorgebouw Laan van Meerdervoort 70, 70a,-b,-c,-d,-e,-g,-j,-l en n tot woningen, kantoren, wellness- en sportvoorzieningen.

Akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

De commissie adviseert positief over de wijzigingen ten opzichte van het op 30 oktober 2024 geaccordeerde plan, die het ontwerp sterker en de inpassing in de historische omgeving beter maken. Het metselwerk draagt belangrijk bij aan die inpassing. Zowel de steen als de voeg zorgt voor een goede aansluiting op de omgeving en maakt de gevel een onderdeel van de straatwand.

Alle verbijzonderingen in de gevel – de plint, de hekwerken, de ‘nokken’ die verwijzen naar de oorspronkelijke structuur en architectuur van het gebouw – zijn nu een vanzelfsprekend onderdeel van de gevel.

Op het voorplein ziet de commissie een andere boomsoort, een soort die minder streng is en tegenwicht biedt aan het gebouw.

4 Oude Haagweg 128

20241113 B/2024-08946

Bouwen: het realiseren van een woongebouw van 68 woningen met bijbehorende voorzieningen ter plaatse van het te slopen kantoorgebouw Oude Haagweg 128.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

Op 28 oktober 2020 heeft de commissie een ontwerp voor de transformatie en uitbreiding van het bestaande kantoorgebouw tot woongebouw geaccordeerd. Zij constateert dat het aangepaste ontwerp uitgaat van volledige nieuwbouw en dat alle gevelwijzigingen daarmee verband houden.

Algemeen mist de commissie helderheid in de gevels. Er wordt gebruik gemaakt van te veel verschillende ingrediënten en uitzonderingen. De commissie pleit voor het vol inzetten op de robuuste hoofdvorm met een gevelontwerp dat daarmee in lijn is. Belangrijk daarbij is de landing van het gebouw. Het gebouw moet op de grond staan. Dit vraagt een preciezere positionering en inkleding van bijvoorbeeld de onderste balkons aan de parkeerplaats en op de kop van het lagere bouwdeel. Ook de zeer aanwezige ingang van de fietsenkelder zorgt voor een onduidelijke en versnipperde landing.

De (hoofd)entree is onvoldoende herkenbaar en past niet bij de schaal van de gebouw.

5 Weissenbruchstraat 119

20241113 B/2024-00865

Bouwen/Cultuurhistorie: het slopen van de bestaande basisschool en het bouwen van een nieuwe basisschool met buitenschoolse opvang.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota en beoordeeld in het kader van de dubbelbestemming 'Waarde-Cultuurhistorie'.

De commissie kan instemmen met de hoofdopzet van het schoolgebouw. De nieuwbouw vervangt een school die in de straatwand staat, tussen woonbebouwing. Enkele scherp gekozen onderdelen van het bestaande schoolgebouw zorgen ervoor dat de school zich toont als een 'voorziening', als een verbijzondering in de straat, en tegelijkertijd onderdeel uitmaakt van de samenhang van Benoordenhout. Onder meer de twee koppen, de terug liggende delen van de gevel, het verticale entreeaccent, de plantenbakken en de steen en de toepassing daarvan.

De nieuwbouw maakt gebruik van deze ingrediënten, maar nog onvoldoende. De nieuwbouw oogt te zwaar, te horizontaal, te contrastrijk en zingt los van de omgeving. De belangrijkste oorzaken daarvan zijn de ondiepe voorzone, de zware en veel toegepaste betonbanden en de twee contrasterende kleuren metselwerk.

De commissie pleit voor het verder terug leggen van het middeldeel van de gevel, een diepere voorzone en entreezones: de integraal ontworpen beweging van de straat het gebouw in. De omgeving vraagt minder zwaarte en minder contrast in de architectuur en vraagt een hoogwaardige detaillering die architectuureigen is. De commissie ziet maar weinig details en van details die er zijn, wijkt een deel af van de architectuurtaal. Bijvoorbeeld de atypische geveldragers onder de betonbanden en het te duidelijk samengestelde overhoekse kozijndetail.

Voor de buitenruimte – maaiveld, dakterras, gevelgroen – pleit de commissie voor een integraal, natuurlijk ontwerp.

Marc Reniers

Voorzitter Adviescommissie omgevingskwaliteit en cultureel erfgoed Den Haag